

TGM: Izrael és mi

2014 augusztus 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Radnóti Miklós lírája azokban a körökben is népszerű, amelyek költőket, különösen zsidó költőket nem szoktak olvasni rendszerint.

Ugyanis Radnóti Miklós, halhatatlan kései költeményei némelyikében, kifogástalan prozódíával és kifogástalan

udvariassággal azt üzenete az utókornak, hogy a zsidók, köztük a költ? szisztematikus elpusztítása miatt különösebben senki ne nyugtalankodjék, hiszen mindenki b?nös, senkinek sincs kirívó felel?ssége.

Mindenki párás szemmel, kalaplevéve, visszafogott stílusban gyászolja meg a zsidót, akit megölt.

Der springt noch auf – olvassuk a halhatatlan költeményben: kihangzik onnan a beillesztett idegen mondat kurziválása iránti halk igény. A meszesgödörb?l a majdani kulturált szerkeszt? felé. A költ?nek, mint tudjuk, vérrel kevert sár száradt a fülén, s ? már nem ugrott föl. A bori noteszt a tömegsírbán találták meg. Onnan szól, a halott lírikus viharkabátjának zsebéb?l, a genocídium által mindörökre hitelesítve, az elégikus üzenet: ne háborodjatok föl, nem érdemes.

Nemzeti kultúránk maradéktalanul kiaknázza az önfölmentés e magasrend?, úgyszólván bírálhatatlan tanúságtétellel igazolt – netán egyenesen megteremtett – alkalmát. Olyannyira, hogy nemcsak a felel?sség elvállalása olyasmért, amiben az embernek nincs, nem volt személyes része – ami a keresztyénség feledésbe merült parancsa – tetszik paradoxnak a nemzeti közvélemény kollektív szemében, hanem még a b?n pusztá tudomásul vétele is, amelyet itt nálunk „szembenézés”-nek és „emlékezet”-nek becéznek szemérmesen. Mindez egyáltalán nem csak az európai zsidóság nagy részének meggyilkolására vonatkozik, ezt néhány makacskodón kívül mindenki unja már, hanem mindenre.

Amikor azon a szörny?ségen gondolkodunk, amelyet Izrael állam m?vel a Gázai övezetben, azoknak a tollát, akiket Radnóti Miklós – hasonló okokból és körülmények között elhunyt – nagy barátja, Bálint György emlékezetes tárcájában „kezd? felháborodók”-nak nevezett (s ebben a két – mondjam így? – magyar író posztumusz ellentmondásba keveredik egymással) megakasztja az antiszemitizmus esetleges serkentését?l való félelem. Sietek hozzátenni, hogy ez az aggodalom nem teljesen indokolatlan.

Mégse tartozik a tárgyra.

Az, hogy a különféle eredet? és árnyalatú zsidógy?löl?k ebben az esetben mit gondolnak, számunkra intellektuálisan közömbös, habár morálisan visszataszító. De a cél – az antiszemitizmus föllobbanásának elkerülése – ebben az esetben se szentesíti az eszközt: Izrael gyalázatos imperialista háborújának mentégetését vagy trivializálását.

Igaz, politikailag szűnyogszárny súlyú az, hogy a „konfliktustól” (ahogyan szégyenl?s sajtónk nevezi) távol es? kis országban a kevesek nézetét képvisel? skribler mit mond (vagy nem mond) err?l a rettenetr?l, de ez a kötelesség természetén leheletnyit se változtat.

A minden tekintetben t?le függ? gyarmatán a palesztin-arab entitásoknál ezerszeresen hatalmasabb és gazdagabb Izrael úgy torolja meg az ellenállás gyermeteg és reménytelen kísérletét, hogy halomra öli a polgári lakosságot.

Ennek a ténynek a tekintetében a Közel-Kelet-szakértők geopolitikai, stratégiai, gazdasági megfontolásai épp oly keveset érnek, mint az újabb iszlám-teokratikus államkezdemények kegyetlenségével való természetlen és irreleváns összehasonlítás.

Izrael állam befelé, az ott többségi zsidó etnikum (de nem az arab kisebbség) vonatkozásában „demokratikusnak” tekintett rezsime m?ködtet, amely fölt?n?en emlékeztet a két világháború közötti európai országokéra. Katonai kaszt irányítja (gondoljunk olyan vezet?kre a múltból, mint Hindenburg, Horthy, Pi?sudski, Franco, Pétain, Antonescu), politikájának középpontjában az ismert hármasság áll: nacionalizmus, államvallás, militarizmus.

Kivándorlók által megteremtett fehér telepes állam, amelyet a Brit Birodalom jellegzetes kolonialista alapító aktusa hozott létre, amely a fönnhatósága alatt álló hódoltságú területeket úgy dobálta összevissza és osztotta föl, ahogyan kedve szottyant. (Persze voltaképpen a legtöbb állam ilyen, többé-kevésbé, bár ma nem mindegyikük fehér.) Ellenséges környezetben cseperedett, rendíthetetlen legitimitását, létjogát attól nyerte, hogy a holokauszt menekül? túlél?inek nyújtott nélkülözhetetlen otthont. Ellenségeivel szemben diadalmas háborúkban védte meg magát, ezek révén – és modern, nyugatias gazdaságának sikerei folytán – lett a térség lényegében vetélytárs nélküli vezet? hatalma. Sokáig bírta a nagyhatalmak (kezdetben, de nem sokáig beleértve a Szovjetuniót) támogatását és a nemzetközi közvélemény osztatlan rokonszenvét. Az izraeli véder? gy?ztes hadjárait a huszadik század utolsó harmadában általános elismerés, s?t: csodálat övezte. Az Egyesült Államok az utóbbi néhány évtizedben minden Izraelt ért fenyegetést a saját maga elleni cselekménynek tekintett, ami egyedülálló.

Ezt a nem kockázatok nélküli, de az ún. nemzeti célok szemszögéb?l sikeresnek tekinthet? állapotot az izraeli kormányzat arra használta, amire katonai rezsimek mindig szokták: területi terjeszkedésre, a vazallus államocskák és populációk brutális elnyomására és megvet? alávetésére. (Az, hogy az arab katonai és/vagy teokratikus rezsimek se különbek, szintén nem tartozik a tárgyra.) A jelenlegi megel?z? és büntet? háború – a megel?z? csapás az izraeli katonai stratégia sarokköve – a fatálisán meggyöngyült ellenféllel szemben nélküli a nagylek?ség és a belátás legcsekélyebb elemeit is. Az izraeli politika – mind jó szándékú és naiv, mind cinikus – apologétáinak halovány érvecskéi a Hamász taktikájáról szóra sem érdemesek.

Izrael kergette az uralma alatt sínyl?d?, túlsúfolt, reménytelen enklávé szerencsétlen lakosságát a politikailag ellenszenves, stratégiailag tehetségtelen Hamász karjaiba, miközben saját elismert határain túl, katonai védelem alatt építi a zsidó telepeket, amelyeket csak úgy tud fönn tartani, ha kíméletlen terrort gyakorol a palesztinok ellen, s egyben visszamen?legesén így igazolja embertelen, er?szakos katonapolitikáját.

Demokratikus humanisták – pláne ha baloldaliak – nem tehetnek egyebet, mint hogy fönn tartások és kibúvók nélkül, a legszigorúbban elítélik ezt a politikát, tekintet nélkül fölháborodásuk (nem létező) politikai jelent?ségére. Ezt az ítéletet nem lehet avval relativizálni, hogy másutt is történnek szörny?ségek, s avval, hogy mindenki b?nös, akár a többi nép. Ez ugyan elvontan igaz, de annyira elvontan, hogy a kijelentés teljesen üres. Igen, vannak izraeliek, akikkel szolidárisak vagyunk: ?k a gyöngye és népszerűtlen internacionalista baloldalnak és a békemozgalomnak a sovén közhangulatban fizikailag is fenyegetett, megosztott és határozatlan részvev?i.

De részvétünk és együttérzésünk mindenekel?tt a lelketlenül lemészárolt arab gyerekeké. És gyászoló szüleiké.

Miért kellett ezt megírni, távol a csatatért?l, s kiváltani a nyájas olvasó ellenszenvét?

Ha nem volna oly általános honunkban a feleltlenség, a közöny, a báva és bágyadt beletör?dés, a kritikátlanság, a merev szubkulturális automatizmus, a körkörös óvatosság, az elfojtott ingerültség, akkor talán nem is kellene.

Akkor mindez magától értet?dnék.

Ahogyan – és nem pusztán alanyi költ?kr?! – írta Németh Andor 1922. május 14-én, a *Bécsi Magyar Újságban*:

„A költ? ne szolgáljon ki, Ern?, senkit.”

Tamás Gáspár Miklós - hvg

[A cikk eredetije itt olvasható](#)

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk" számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló